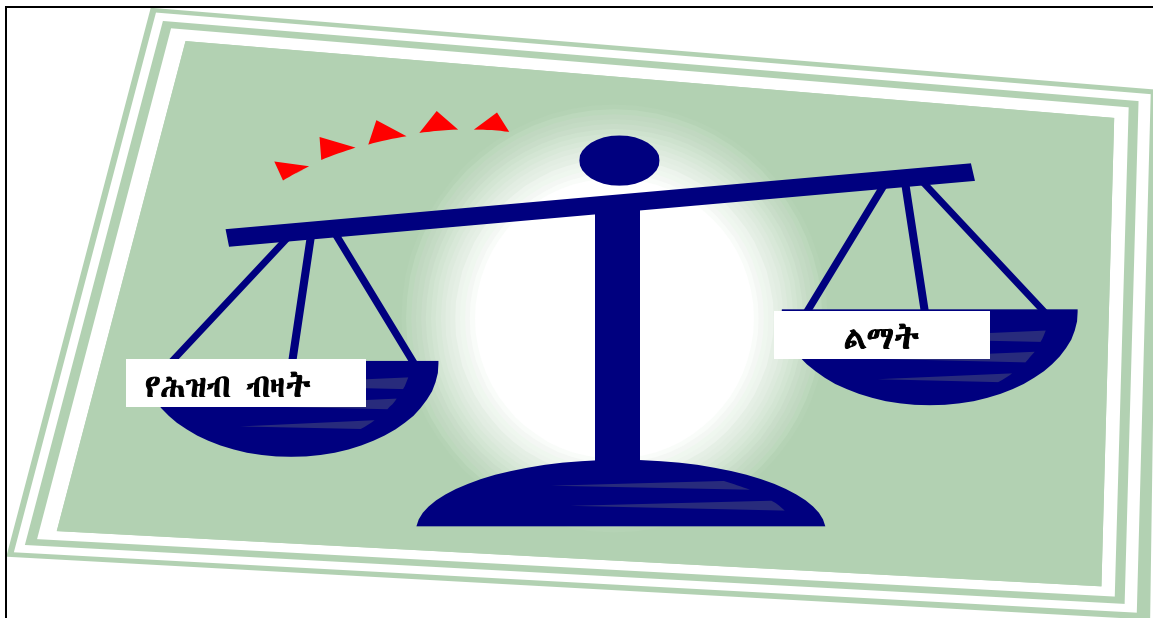

በሥነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ የአፈጻጸም መመሪያ

ህዳር 2001 ዓ.ም
ሀዋሃ

ማውጫ

ክፍል አንድ

1.1 መግቢያ	1
1.2 አላማ.....	2
1.3 የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች የሕዝብ ንቅናቄ መርሆዎች.....	3
1.4 የማስፈጸሚያ ስልቶች	4
1.6 የሚጠበቁ ውጤቶች.....	5

ክፍል ሁለት

2. የአስተባባሪ አካላት ሀላፊነትና ተግባር	7
2.1 በክልል ደረጃ	7
2.2 በዞን ደረጃ	8
2.3 በልዩ ወረዳ፣በወረዳና በከተማ አስተዳደር ደረጃ	8
2.4 በቀበሌ ደረጃ	9

ክፍል ሦስት

3. የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነዱን ተፈጻሚ ለማድረግ የሰነ -ሕዝብ ጉዳይ ፈጻሚ መ/ቤቶች ሚናና የአፈጻጸም ማኑዋል ትግበራ	12
3.1 የሥነሕዝብ ጉዳይ የፈጻሚ መ/ቤቶች ሚና-	12
3.2 የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ ትግበራ.....	15

ክፍል አራት

4. የመወያያ ነጥቦች-	18
5. አባሪዎች	23

1. መግቢያ

መንግሥት የህዝቡን ኑሮ ደረጃ በደረጃ ለማሻሻል የሚያስችሉ ፖሊሲዎችንና ስትራቴጂዎችን በማውጣት ሲተገብር ቆይቷል፤ አሁንም እየተገበረ ይገኛል። ይሁን እንጂ በአሁኑ ሰዓት በሀገሪቱ ሙሉ በሙሉ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ተቀርፈዋል ማለት አይቻልም። ልክ እንደሌሎቹ የሀገራችን ክልሎች ሁሉ የደቡብ ክልል ከፍተኛ የማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ያሉበት መሆኑን በተለያዩ ጊዜያት የሚወጡ መረጃዎች ያሳያሉ። እነዚህን ችግሮች በቋሚነት ለመቅረፍ ከሚያስችሉና መንግሥት ዘላቂና ፈጣን ልማትን እውን ለማድረግ ይፋ ካደረጋቸው ፖሊሲዎች አንዱ የሥነ-ሕዝብ ፖሊሲ ነው። ይህ ፖሊሲ በዋነኛነት አላማ ያደረገው በሀገሪቱም ሆነ በክልሉ እየታየ ያለውን ፈጣን የሕዝብ ቁጥር እድገት ከልማት ዕድገትና ከተፈጥሮ ሀብት አጠቃቀም ጋር የተመጣጠነ እንዲሆን በማድረግ የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ማሻሻል ነው።

መረጃዎች እንደሚያሳዩት እ.ኤ.አ በ1994 ዓ.ም 10.4 ሚሊዮን የነበረው የክልሉ የህዝብ ቁጥር በ2007 በተደረገው ብሔራዊ የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ ውጤት መሠረት 15.04 ሚሊዮን ደርሷል። ይህ አህዝብ በየአመቱ በአማካይ በ2.9% በማደግ ከ25 ዓመት ባህሰ ጊዜ ውስጥ 30 ሚሊዮን እንደሚደርስ ይጠበቃል። ከላይ እንደተገለጸው የክልሉ መንግሥት የመሠረተ ልማት ለማስፋፋት የተለያዩ ስትራቴጂዎችንና ኘሮግራሞችን በመተግበር በከፍተኛ ሁኔታ እየተንቀሳቀሰ ቢሆንም በፈጣን ሁኔታ የሚያድገውን ህዝብ መድረስ ግን አደጋች ሆኗል። በመሆኑም የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮችን በልማት እቅዶች ውስጥ አካቶ ተግባራዊ ማድረግ ትኩረት ሊሰጠው የሚገባው አቢይ አጀንዳ ሆኗል።

ይህንን ለማስኬድና በአስተማማኝና ዘላቂነት ባለው መልኩ ማስቀጠል ይቻል ዘንድ የሥነ-ሕዝብ ፖሊሲውን ማዕከል ባደረገ መልኩ ያልተማከለ አደረጃጀት የፈጠረውን አጋጣሚ በመጠቀም የሥነ-ሕዝብ ጉዳይን በሁሉም የልማት ሴክተሮች እቅድ ውስጥ ተካተው እንዲሠሩ በማድረግ በርካታ አበረታች ውጤቶች ተመዝግበዋል።

ከቤተሰብ ጋር የተገናዘበ የውልደት መጠን እንዲኖር ለማድረግ፣ ጎብረተሰቡ በትምህርት ጥራት፣ ሽፋንና ብቃት ላይ የተሻለ ግንዛቤ እንዲኖረው ለማድረግ ፣ የተፈጥሮ አካባቢ መራቆትና በረሃማነትን ለመከላከል፣ የአካል ጉዳተኞችን፣ አረጋውያንና ሕፃናትን ማኅበራዊ ደገንነት ለማሻሻል፣ የሴቶችን ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ተሳትፎ ለማጠናከር፣ የወጣቶችን የተዋልዶ ጤና ለማሻሻል፣ ያልተፈለገ እርግዝናና የአባለዘር በሽታን ለመቆጣጠር ፣ የኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ስርጭትን ለመግታት እንዲሁም በክልሉ ተንሠራፍተው የሚገኙትን ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች

ለማስወገድ የሚያስችል ኅብረተሰቡን ማዕከልና ባለቤት ያደረገ የተቀናጀ ሕዝባዊ ንቅናቄ ማካሄድ ጠቀሜታው የጉላ በመሆኑ በስነ-ህዝብና ልማት ጉዳዮች የማህበረሰብ ንቅናቄ ሰነድ አዘጋጅቶ ተግባራዊ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል።

የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደትም የማህበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሠነዱን በማዘጋጀት ከክልል እስከ ቀበሌ ባለው የአስተዳደር እርከን ውስጥ ኅብረተሰቡንና ተቋማትን በማቀናጀት ተግባራዊ ለማድረግ ተዘጋጅቷል።

ለዚህ ንቅናቄ ተግባራዊነትም የተግባር እቅድና ጠንካራ ክትትልና ግምገማ ማድረግ ወሳኝ ግብአቶች ናቸው። ይህን ለማድረግ በየአስተዳደር እርከኑ የሚገኙ የመንግሥት አመራር አካላት፣ ሴ/መ/ቤቶች፣ ህብረተሰቡ ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ የሲቪክ ማህበራት፣ ት/ቤቶች የሃይማኖት ተቋማትና የሀገር ሽማግሌዎች ከፍተኛ ሚና መጫወት ይገባቸዋል።

በመሆኑም ይህ የአፈጻጸም መመሪያ የክልሉን ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ለመቅረፍ በሚያስችል መልኩ የማኅበረሰብ ግንዛቤ መፍጠርና የተግባራዊ እንቅስቃሴ መነሻ ሆይ በመሆን ንቅናቄውን ለማካሄድ የተዘጋጀ ሲሆን በውስጡም ዝርዝር የአፈጻጸም ስልቶችን፣ የአስተባባሪ አካላት ሀላፊነትን፣ የአስፈጻሚ መ/ቤቶች ሚናና ሌሎችን አባሪዎችንም አጠቃሎ ይዟል።

2. ዓላማ

- የአፈጻጸም መመሪያው የህዝብ ንቅናቄውን በየደረጃው ያሉ አካላት እነማን ምን መፈጸም እንዳለባቸው ለማሰየት፣ በውይይቱ የሚነሱ ዋና ዋና ጉዳዮችን ርዕሰ ጉዳዮችና የሚጠበቁ አብይ ውጤቶች ምን እንደሆኑ፣ የማህበረሰብ ንቅናቄው በምን አይነት ሁኔታ መካሄድ እንዳለበት በክልሉ ባሉ በተለያዩ ዞኖች፣ ወረዳዎችና ቀበሌዎች፣ አንድ አይነት ወጥ አሰራር እንዲኖር ለማድረግ አስተባባሪ አካላቱ እንደማንዋል እንዲጠቀሙበት ለማድረግ ነው።
- የስነ-ህዝብና ልማት የስነ-ህዝብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ የአፈጻጸም ማኅ-ዋል /መመሪያ ዋና ዓላማ ህብረተሰቡ በስነ-ህዝብና ልማት ጉዳዮች፣ በስርዓተ-ፆታና በተዋልዶ ጤና

ዙሪያ ባሉ ችግሮችና ሊወሰዱ በሚገቡ መፍትሔዎች ላይ የሰፊ ግንዛቤ ለመፍጠር የባህሪ ለውጥ ማምጣት ሆኖ የሚከተሉት ዝርዝር ዓላማዎች ይኖሩታል።

- በሁሉም የክለሱ ቀበሌዎች እየተከናወኑ ያሉ የልማት ስራዎች ከህዝብ ቁጥር ዕድገት ጋር እንዲጣጣም የሚያስችል አመለካከት መፍጠር፤
- የልማት ዕድገትን በአሉታዊ መልኩ እየተእየተፈታተኑ ያሉ ኃላፊና ልማዳዊ ድርጊቶች ዙሪያ የህዝቡን የግንዛቤ ደረጃ ማሳደግ፤
- በተቀናጀ ቀጣይነት ባለው መልኩ የክልሉ ህብረተሰብ ለውጥ በማምጣት ህብረተሰቡ ተገቢውን የመፍትሔ እምጃ እንዲወስድ ማስቻል።

3. የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች የሕዝብ ንቅናቄ መርሆዎች

በሥነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የሕዝብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ የኅብረተሰቡን ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ለመቅረፍ የሚካሄደውን ጥረት ለማጠናከር ወሳኝ ሚና የሚጫወት ከመሆኑ አንጻር መተግበሩ አጠያያቂ አይሆንም። በመሆኑም ለንቅናቄው ስኬታማነት የሚከተሉትን መርሆዎች አንግቦ መንቀሳቀስ ያስፈልጋል።

3.1 ሕዝቡን ማዕከልና ባለቤት ማድረግ፤

በፈጣን የሕዝብ ቁጥር እድገት ምክንያት ለሚከሰቱ የአገልግሎቶች አቅርቦት እጥረትና ሌሎች ማኅበራዊ ችግሮች ቀጥታ ተጠቂው ህዝቡ ከመሆኑ አንጻር መፍትሄ በማምጣት ረገድ ሕዝቡ ወሳኝ ሚና መጫወት ይገባዋል።

በሥነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማህበረሰብ ንቅናቄ በዋናነት ባህላዊና ማኅበራዊ እሴቶችን እንዲሁም የተለያዩ አደረጃጀቶችን መሠረት ያደረገ መሆኑ የኅብረተሰቡን ተሳትፎ የሚያረጋግጥ ነው። ከዚህም በላይ ኅብረተሰቡ የራሱን ችግር በራሱ ተወያይቶ የመፍትሄ አቅጣጫ አስቀምጦ ለተግባራዊነቱም በጋራ ተንቀሳቅሶ የሚያመጣው ለውጥ በመሆኑ ኅብረተሰቡን ማዕከል ማድረጉን ያስገነዝባል።

የዚህ ማቀጣጠያ ሰነድ ዋና አላማ ኅብረተሰቡ ከላይ በሚወርድለት መልኩ ሳይሆን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ እድገቱን ጎታች የሆኑ ጉዳዮችን በራስ ተነሳሽነት አንጥሮ በማውጣት የመፍትሄው ባለቤት እንዲሆን ማድረግ ነው።

3.2 የተቀናጀ አሠራር

በሥነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማህበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ ተግባራዊ ሊደረግና የተፈለገውን ግብ መምታት የሚችለው ከክልል እስከ ቀበሌ ባለው የሥልጣን እርከን ውስጥ ያሉ የሚመለከታቸው አካላትና መላ ኅብረተሰቡ በንቅናቄው ሂደት /ክትትልና ግምገማን ጨምሮ/ የነቃ ተሳትፎ ማድረግ ሲችሉና የተቀናጀ ሥራ ሲሰሩ ነው።

3.3 ቁርጠኝነት

የማቀጣጠያ ሰነዱ ግቡን መምታት የሚችለው በአስፈጻሚ አካላቱም ሆነ በፈጻሚው ማኅበረሰብ ዘንድ የቁርጠኝነት መንፈስ ሊኖር ነው። ስለዚህ የሥነ-ሕዝብ እና ልማት ችግሮችን በዘላቂነት ለመፍታት የሚያስችል ቀጣይነት ያለው ቁርጠኝነት በሁሉም በኩል ሊኖር ይገባል።

3.4 የተጠናከረ የትብብር መንፈስ

የማቀጣጠያ ሰነዱ ማኅበረሰቡን ማዕከልና ባለቤት ያደረገ ሆኖ በየደረጃው የሚገኙ የመንግሥት መ/ቤቶች ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች፣ የሲቪክ ማህበራት፣ የትምህርት ማዕከላት ፣ የሃይማኖት ተቋማት፣ የግል ባለሀብቶች፣ መገናኛ ብዙሃንና የሌሎችንም የልማት አጋሮች የተጠናከረ ተሳትፎ፣ አጋርነትና ትብብር የሚጠይቅ ነው።

3.5 ተጠያቂነትና ሀላፊነት

ማቀጣጠያ ሰነዱ ተግባራዊ ሆኖ ግቡን የሚመታዊ በየደረጃው ያሉ አመራር አካላት የተሰጣቸውን ተግባራት በእቅድ ተመርተው ሥራውን በተጠያቂነትና በኃላፊነት መንፈስ ማከናወን ሲችሉ ነው። ለዚህም በየደረጃው ያሉ የሥነ-ሕዝብ ም/ቤቶችና የንቅናቄው አስተባባሪ አካላት በወጣው እቅድ መሠረት አፈጻጸሙን መከታተልና መገምገም እንዲሁም ማስተባበር ይኖርባቸዋል።

4. የሚጠበቁ ውጤቶች

- ከቤተሰብና ኅብረተሰብ አቅም ጋር የተገናዘበ የውልደት መጠን እንዲኖር በክልሉ የግንዛቤ ደረጃ ያደገና ተገቢውን አዎንታዊ ባህሪ ያመጣ ህብረተሰብ መኖር፤
- በየትምህርት ደረጃ ከጊዜ ወደ ጊዜ የጨመረ የሚገኘው ከፍተኛ ቁጥር ያለው ወደ መማሪያ ዕድሜ ክልል የመጣ ያለው ሕዝብ በትምህርት ሽፋን፣ ጥራትና ብቃት ላይ ያሳደረ ያለውን ጫና ተረድቶ የጋራ አመለካከት የያዘና የመፍትሄ ባለቤት ለመሆን የተዘጋጀ ኅብረተሰብ ፤
- ፈጣን የሕዝብ ቁጥር ያመጣ የሚገኘውን የተፈጥሮ አካባቢ መራቆትና በረሃማነት ምርትንና ምር ማነትን ከማሸቆልቆል ባሻገር በቀጣይነት የሰው ልጅ የመኖር ዋስትና ፈ ጃ ያደረገው ንደሚገኝ ተረድቶ አፋጣኝ የመፍትሄ ባለቤት ለመሆን የወሰነ ኅብረተሰብ ፤
- የክልሉ ሕዝብ ጤናማና አምራች ንዲሆን ብቃትና ጥራት ያለው የጤና አገልግሎት ንዲያገኝ ከማስቻል ጎን ለጎን ከጤና ልማት ጋር ያልተጣጣመው የሕዝብ ቁጥር ዕድገት ያስከተለ ያለውን አሉ ዊ ጫና በመቅረፍ ረገድ ገንቢ ሚና ለመፍጠር የተዘጋጀ ሕዝብ፤
- የአካል ጉዳተኞችን፣ አረጋውያንንና ሕፃናትን ማኅበራዊ ደህንነት ለማሻሻልና ሁለገብ ልማትን ለማከናወን የሚያስችል በመላ ኅብረተሰቡ ዘንድ የተፈጠረ የአስተሳሰብ ለውጥ፤
- ሴቶችን ከማኅበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ተሳትፎዎች የሚገደቡ አስተሳሰቦችንና ተግባራትን ለማስወገድ የተጀመረ ሁለገብ ትግል ፤
- መብቶቻቸውን በሚያስከብሩ አዋጆችና ሕጎች ዙሪያ በቂ ግንዛቤ ኖሯቸው መብቶቻቸውን ለመጠቀም የተዘጋጁ ሴቶች መኖር፤
- ከፆ ዊ አድሎአዊ አመለካከት ተላቀው ሴት ከወንድ አቻዋ ኩል የመማር ድል ንዳለት በመገንዘብ ሴት ልጆችን ወደ ት/ቤት ለመላክ የወሰኑ ወላጆች
- በሴቶች ላይ የሚፈጸሙ ጥቃቶችን በማስቆም ረገድ ወንዶች ወላጃ ሚና መጫወት እንደሚገባቸው የተረዳ ህብረተሰብ መኖር፤
- ከነበሩበት ኋላቀር አመለካከት ተላቀው ጤናቸውን ለመጠበቅ ቅደው ስክ ቀበሌ ባሉ መዋቅሮች በተቋቋሙ ጤና ድርጅቶች ተገቢውን የቅድመ ወሊድ፣ የወሊድና ድጎረ ወሊድ ክትትል ለማድረግ የወሰኑ እናቶች መኖር፤
- የተዋልዶ-ጤና መብቶችን ተገንዝበውና ተረድተው አገልግሎቱን በተገቢ ሁኔ በመጠቀም ካልተፈለገ ርግዝና፣ አባላዘር በሽ ና ተያይዞ በሚከሰቱ የጤና ችግሮች ንዳይጋለጡ አስፈላጊውን እርምጃ ለመውሰድ የተዘጋጁ ወጣቶች መኖር፤

- ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ያስከተለ ያለውን ማንበራዊና ኢኮኖሚያዊ ንዲሁም የጤና ችግር ለማስወገድ መተላለፊያና መከላከያ መንገዶችን ተረድቶ ተገቢውን ጥንቃቄ ለማድረግ የወሰነ ማህበረሰብ፤
- በኤች.አይ.ቪ/ኤድስ ለተጠቁ ወገኖች ቀጣይነት ባለው መልኩ አስፈላጊውን እንክብካቤ ለማድረግ የተዘጋጀ ህብረተሰብ መኖር፤
- በክልሉ በሰፊው ተንሰራፍተው በሚገኙ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች ዙሪያ የጋራ ግንዛቤና አወንታዊ ለውጥ ለማምጣት የወሰነ ህብረተሰብ መኖር፤

5. የማስፈጸሚያ ስልቶች

- ከክልል ስከ ቀበሌ ደረጃ ያሉትን አስፈጻሚ አካላት የአመራር ሚናን በመጠቀም የማንበረሰብ ውይይቶችን በማዘጋጀት ኅብረተሰቡ በሠነዱ ላይ ንዲወያይና የጋራ የመፍትሄ አቅጣጫ ንዲቀይስ ማስቻል፤
- በክልሉ በተዋረድ በሚገኙ የሥነ-ሕዝብ ም/ቤትና የሥነ-ሕዝብ ቴክኒክ ኮሚቴ አባላት አማካኝነት ወደ ህዝብ እንደወርድ ማድረግ፤
- የተለያዩ የመንግሥት ዊና ሲቪክ አደረጃጀቶችን በማህበረሰብ ውይይቱ አካቶ እንዳይቀማቸውና እንደአስፈላጊነቱ ማሳተፍ፤
- በየቀበሌ ያሉ የሃይማኖት መሪዎችን፣ ዋቂ ግለሰቦችንና በጎ ፈቃደኞችን በመጠቀም ኅብረተሰቡን ማወያያት ፣
- በትምህርት ቤቶች የተቋቋሙ የሥነ-ሕዝብ ክበባትን በመጠቀም ሰነዱን ተፈጻሚ ማድረግ ፣
- በክልሉ በሁሉም ደረጃ የሚገኙ የህትመትና ኤሌክትሮኒክስ ሚዲያዎችን በመጠቀም በሠነዱ ዓብይ ጉዳዮች ዙሪያ የሕዝቡንና የአመራሩን ግንዛቤ ማዳበር፤
- የትምህርት የጤናና የግብርና ሴክተር መ/ቤቶች በቀበሌ ደረጃ ያላቸውን የጤና ኤክስቴንሽንና የግብርና ልማት ባለሙያዎችን ርዕስ መምህራንና መምህራንን መጠቀም ሰነዱን ተፈጻሚ ማድረግ ፣

ክፍል ሁለት

የአስተባባሪ አካላት ሀላፊነትና ተግባር

በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ በየደረጃው በበላይነት የሚመሩት በየእርከኑ የሚገኙ የስነ-ሕዝብ ም/ቤቶች ሲሆኑ የስነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደቶች ንቅናቄው ልዩ ትኩረት ተሰጥቶት ተግባራዊ እንዲደረግ የቅርብ ክትትልና ዕገሣ ያደርጋሉ። በዚህ መሠረት የስነ-ሕዝብና ልማት የማኅበረሰብ ንቅናቄ ፈጻሚ አካላትና የሚያከናውኑት ተግባራት ከዚህ እንደሚከተለው ቀርቧል።

2.1 በክልል ደረጃ

2.1.1 የክልል ማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል

በክልል ደረጃ የሚካሄደው በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የሚመራው በክልሉ የስነ-ሕዝብ ም/ቤት ሆኖ የዕለት ተዕለት ሥራው በፋ/ኢ/ል/ቢሮ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት አስተባባሪነት ይሆናል።

2.1.2 በክልል ደረጃ የአስተባባሪ አካል ተግባርና ሀላፊነት

የክልሉ በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል የማኅበረሰብ ንቅናቄውን በክልሉ ውስጥ ለማካሄድ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፤

- በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የአሰልጣኞች ሥልጠናዎችን ያዘጋጃል ተፈጻሚነቱንም ይከታተላል።
- በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ ቅስቀሳና ትምህርት መገናኛ ብዙሃን በመጠቀም በስፋትና በቀጣይነት እንዲሰራጩ ያስተባብራል፤ ይደግፋል፤ የትምህርትና ቅስቀሳ ግብዓቶችን ያደራጃል፤ ለሃዋሃ ከተማ አስተዳደር ለዞኖችና ለልዩ ወረዳዎች በወቅቱ ያሰራጫል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል።
- የተለያዩ ዘዴዎችን ወይም ሚዲያዎችን በመጠቀም ስለማህበረሰብ ውይይቱ ትምህርትና ቅስቀሳ ያካሂዳል፤
- የትብብር መድረኮችን በክልል ደረጃ ያደራጃል፤ በአገር አቀፍ ደረጃ ከሚገኙ የትብብር መድረኮች ጋር ግንኙነት ያደርጋል፤
- ለንቅናቄው ውጤታማነት የክልሉን ህዝብ ሀብትና አቅም መሠረት ያደረገ የገቢ ማሰባሰቢያ ስልቶችን ይቀይራል፤ ተግባራዊነቱንም ይከታተላል፤

- ለንቅናቄው ስኬታማነት ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋል፤ የአፈጻጸም ግምገማ ያደርጋል፤ ሪፖርትም በማጠናከር ለክልሉ ሥነ-ህዝብ ም/ቤት መደበኛ ስብሰባ ወቅት ያቀርባል።

2.2 በዞን /በሃዋሃ ከተማ አስተዳደር ደረጃ

2.2.1 የዞን /የሃዋሃ ከተማ አስተዳደር የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል

በዞን/በሃዋሃ ከተማ አስተዳደር ደረጃ የሚካሄደው በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የሚመራው በዞን /በሃዋሃ ከተማ አስተዳደር የስነ-ሕዝብ ም/ቤት ሆኖ የዕለት ተዕለት ሥራው በዞን/ከተማ አስተዳደሩ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት ይሆናል።

2.2.2 በዞን /በሃዋሃ ከተማ አስተዳደር ደረጃ የአስተባባሪ አካል ተግባርና ሃላፊነት

- የዞን/የሃዋሃ ከተማ አስተዳደር የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል ንቅናቄውን በዞን/ከተማ አስተዳደሩ ተግባራዊ ለማድረግ የሚከተሉትን ተግባራት ያከናውናል፤
- የተለያዩ ዘዴዎች ወይም ሚዲያዎችን በመጠቀም ስለ ማህበረሰብ ውይይቱ ትምህርት ቅስቀሳ ያካሂዳል፤
- በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የአሰልጣኞች ስልጠናዎችን በዞን/በሃዋሃ ከተማ ደረጃ ያዘጋጃል፤ ይሰጣል፤ ተፈጻሚነቱንም ይከታተላል፤
- የትብብር መድረክ በዞን/በከተማ አስተዳደር ያደራጃል፤ በልዩ ወረዳና በክልል ደረጃ ከሚገኙ የትብብር መድረኮች ጋር ግንኙነት ያደርጋል፤
- ለንቅናቄው ውጤታማነት የዞን/ የሀዋሃ ከተማ አስተዳደሩን ህዝብ ሀብትና አቅም መሠረት ያደረገ ገቢ ማሰባሰቢያ ስልቶችን ይቀሰቅሳል፤ ተግባራዊነቱንም ይከታተላል፤ ያደርጋል፤ ሪፖርቱን በማጠናቀር ለዞን/ከተማ ሥነ-ህዝብ ም/ቤት
- የትምህርት ቅስቀሳ ግብአቶችን ያደራጃል፤ ለክፍለ ከተማ አስተዳደርና ለወረዳዎች በወቅቱ ያሰራጫል አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
- ለንቅናቄው ስኬታማነት ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋል፤ የንቅናቄውን የአፈጻጸም ግምገማ ያደርጋል፤ ሪፖርቱን በማጠናከር ለዞን ከተማ አስተዳደሩ ስነ-ህዝብ ም/ቤት መደበኛ ስብሰባ ወቅት ያቀርባል፤ ለክልሉ ስነ-ህዝብ ም/ቤትና ለፋይ/ኢ/ል/ቢሮም ሪፖርቱን ይካል፤

2.3 በልዩ ወረዳ፣ በወረዳና በከተማ አስተዳደር ደረጃ

2.3.1 የልዩ ወረዳ /ወረዳ/ ከተማ አስተዳደር ክፍለ ከተማ የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል

በልዩ ወረዳ / ወረዳ / ከተማ አስተዳደር ደረጃ የሚካሄደው በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የሚመራው በልዩ ወረዳው /በወረዳው/በከተማ አስተዳደሩ የስነ-ሕዝብ ም/ቤት ሆኖ የዕለት ተዕለት ሥራው በልዩ ወረዳው/ ወረዳው/ ከተማ አስተዳደር/ ክፍለ ከተማው/ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት ይሆናል።

2.3.2 በልዩ ወረዳ /በወረዳ/ በከተማ አስተዳደር /በሀዋሃ ክፍለ ከተማ ደረጃ የማኅበረሰብ ንቅናቄ የአስተባባሪ አካላት ተግባርና ሀላፊነት

የልዩ ወረዳው /የወረዳው/ የከተማ አስተዳደር የሀዋሃ ክፍለ ከተማ የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካላት ንቅናቄውን በልዩ ወረዳው /በወረዳው በከተማ አስተዳደር በሀዋሃ ክፍለ ከተማ ውስጥ ተፈጻሚ ለማድረግ የሚከተሉትን ተግባራት በሀላፊነት ያከናውናል፤

የተለያዩ ዘዴዎች ወይም ሚዲያዎችን በመጠቀም ስለማኅበረሰብ ውይይት ትምህርትና ቅስቀሳ ያካሂዳል።

- በልዩ ወረዳው /በወረዳው /ከተማ አስተዳደር /በሀዋሃ ክፍለ ከተማ በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ አወያዮችና የማኅበረሰብ ውይይት አመቻቾች ሥልጠና ያዘጋጃል፤ ያስተባብራል፤ ተፈጻሚነቱንም ይከታተላል፤

- የትብብር መድረክ በልዩ ወረዳ /በወረዳ/ በከተማ አስተዳደር በሀዋሃ ክፍለ ከተማ ደረጃ ያደራጃል፤ በዞን ደረጃ ከሚገኙ የትብብር መድረኮች ጋር ግንኙነት ያደርጋል፤

- ለንቅናቄው ስኬታማነት ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋል፤ ሳምንታዊ የአፈጻጸም ግምገማ ያደርጋል፤ ሪፖርትም በማጠናከር ለልዩ ወረዳው /ወረዳው/ ከተማ አስተዳደር ለሀዋሃ ክፍለ ከተማ ሥነ-ህዝብ ም/ቤት የመደበኛ ስብሰባ ወቅት ያቀርባል፤ ከዚህ በተጨማሪ ልዩ ወረዳው ለክልሉ ሥነ-ሕዝብ ም/ቤትና ለፋ/ኢ/ል/ቢሮ፣ ወረዳውና የከተማ/ ክፍለ ከተማ/ አስተዳዳሩ ለዞኑ ስነ-ሕዝብ

ም/ቤትና ለፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት መምሪያ የተጠናቀረውን የአፈጻጸም ግምገማ ሪፖርት ይልካሉ፤

2.4 በቀበሌ ደረጃ

2.4.1 የቀበሌ የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል

በቀበሌ ደረጃ በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ በበላይነት የሚመራው ይህንን ተግባር ለማስፈጸም በቀበሌ ውስጥ በሚቋቋመው የሥነ-ሕዝብ ጉዳይ አጋር መ/ቤቶችና አካላት በአባልነት የሚገኙበት የቀበሌ የሥነ-ሕዝብና ልማት የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ ይሆናል።

2.4.2 በቀበሌ ደረጃ የማኅበረሰብ ወይይት አስተባባሪ ኮሚቴው አወቃቀር

1. የቀበሌው ሥራ አስኪያጅ - ሰብሳቢ
2. የቀበሌው የጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች ተወካይ ፀሐፊ
3. « የግብርና ልማት ሠራተኞች ተወካይ አባል
4. « የመንግሥት ት/ቤት ርዕሰ መምህር(ተወካይ) አባል
5. « የበጎ ፍቃድ መልእክተኞች ተወካይ አባል
6. በቀበሌው ታዋቂ ግለሰብ ወይም የአገር ሽማግሌ አባል
7. « የሴቶች ፌዴሬሽን ሊ/መንበር አባል
8. « የወጣቶች ፌዴሬሽን ሊ/መንበር አባል
9. « የመረዳጃ ዕድር ሰብሳቢ አባል

ሆኖ እንደአስፈላጊነቱ ሌሎች አካላትም የኮሚቴው አባላት ሊሆኑ ይችላሉ።

2.4.3 የአስተባባሪ ኮሚቴው ተግባርና ሀላፊነት

- በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ በቀበሌው ውስጥ በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤
- የቀበሌውን የማኅበረሰብ ንቅናቄ ዝርዝር ዕቅድ ያወጣል፤ ተግባራዊ እንዲሆን ያስተባብራል፤ ይደግፋል፤

- የተለያዩ ዘዴዎች ወይም ሚዲያዎችን በመጠቀም ስለ ማህበረሰብ ውይይቱ ትምህርትና ቅስቀሳ ያካሂዳል፤
- በቀበሌው በጎጥ /በንዑስ ቀበሌ/ ደረጃ የማኅበረሰብ ንቅናቄ የማቀጣጠያ ውይይቶችንና መደበኛ የውይይቱ መድረኮችን ያዘጋጃል፤ይመራል፤
- በጎጥ ደረጃ በሚካሄዱት የማኅበረሰብ ንቅናቄ የማቀጣጠያ ውይይቶች የጤና ኤክስቴንሽን ባለሙያዎች፣የግብርና ልማት ሠራተኞች፣መምህራን እና ሌሎችንም ብቁ የሆኑና ቋንቋውን በሚገባ የሚሰሙና የሚናገሩ ነዋሪዎች በአመቻችነት ይመድባል፤ አፈጻጸሙንም ይደግፋል፤ ይከታተላል፤
- በቀበሌው በሚገኙ ት/ቤቶች በጎጥ በንዑስ ቀበሌ ደረጃ በሚዋቀሩ ቡድኖች የማኅበረሰብ ንቅናቄ የማቀጣጠያ ውይይቶች እንዲካሄዱ ያደርጋል፤አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
- የጤና አገልግሎት መስጫ ተቋማት የሚያቀርቧቸውን የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት ማህበረሰቡ በስፋት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ይቀሰቅሳል፤ያበረታታል፤አገልግሎቶቹም ተሟልተው መቅረባቸውን ይከታተላል፤ካልቀረቡ በወቅቱ ለበላይ አካል ሪፖርት ያደርጋል፤ተፈጻሚነቱንም ይከታተላል።
- የሴት ልጅ ትምህርት ተጠናክሮ እንዲቀጥል፣የጎዳና ተዳዳሪዎች ፣ደጋፊ የሌላቸው አረጋውያን፣አካል ጉዳተኞች ፣ወዘተ... ማህበረሰቡ ድጋፍና እንክብካቤ እንዲያደርግ ያስተባብራል፤ክሌሎች አካላት የሚገኘውንም ግብዓት በአግባቡ ጥቅም ላይ መዋሉን ይከታተላል፤
- የስነ-ሕዝብና ልማት ነክ መረጃዎች በቀበሌ ውስጥ እንዲደራጁ ያደርጋል፤ማኅበረሰቡም መረጃውን ተጠቃሚ እንዲሆን ያበረታታል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
- በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ውይይት ማቀጣጠያ የትብብር መድረኮችን በቀበሌ ደረጃ ያደረጃል፤በወረዳ ደረጃ ከሚገኝ ተመሳሳይ የትብብር መድረክ ጋርም ግንኙነት ያደርጋል፤
- ለማኅበረሰብ ንቅናቄ ስኬታማነት ድጋፋዊ ክትትልና፣ የአፈጻጸም ግምገማ ያደርጋል፤ወርሃዊ የአፈጻጸም ሪፖርትም በማጠናቀር በቀበሌው አስተባባሪ ኮሚቴ መደበኛ ስብሰባ ላይ እንዲቀርብ ያደርጋል፤ለወረዳው የስነ-ሕዝብ ም/ቤትና የፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት ይልካል፤

ክፍል ሦስት

የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነዱን ተፈጻሚ ለማድረግ የሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ፈጻሚ መ/ቤቶች ሚናና የአፈጻጸም ማኑዋል ትግበራ

3.1 የሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ፈጻሚ መ/ቤቶች ሚና

3.1.1 የጤና ሴክተር ሚና

የጤና ሴክተር ከክልል እስከ ወረዳ በተቋቋሙት በሥነ-ሕዝብ ምክር ቤቶች ውስጥ አንዱ አባል መ/ቤት እንደመሆኑ መጠን ከሌሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የሥነ-ሕዝብና ልማት የማኅበረሰብ ንቅናቄን የማስተባበርና የመተግበር ሥራ እንደሴክተሩ ተግባር አድርጎ ይወጣል።

በክልል፣ በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳና በከተማና ክፍለ ከተማው አስተዳደር ደረጃ የሚገኙ በጤና ሴክተር መዋቅር ውስጥ የሚገኙ የአመራር አካላት በየእርከኑ በሚደረጉ በማቀጣጠል እንቅስቃሴዎች ውስጥ በመሳተፍ ድርሻቸውን የሚወጡ ከመሆኑም በላይ በቀበሌ ደረጃ የሚገኙ ጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች በሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ላይ በየቀበሌውና በየጎጦ የሚካሄዱትን የማኅበረሰብ ወይይቶችን ከሚመለከታቸው ጋር ሆነው በግንባር ቀደምትነት እንዲያመቻቹና እንዲያስተባብሩ አመራር ይሰጣሉ። የቀበሌው የጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች ተወካይ የቀበሌው የሥነ-ሕዝብና ልማት የማኅበረሰብ ወይይት አስተባባሪ ኮሚቴ ፀሐፊ ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን የተቀሩትም በቀበሌው ውስጥ የሚገኙ የጤና ኤክስቴንሽን ሠራተኞች ሁሉ ኮሚቴው በሚሰጣቸው በማስተባበርና በማመቻቸት ሥራ በንቃት ይሳተፋሉ።

3.1.2 የትምህርት ሴክተር ሚና

የትምህርት ሴክተር ከክልል እስከ ወረዳ በተቋቋሙት በሥነ-ሕዝብ ምክር ቤቶች ውስጥ አባል መ/ቤት እንደሆኑ መጠን ከሌሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የሥነ-ሕዝብና ልማት የማጎበረሰብ ንቅናቄን የማስተባበርና የመተግበር ሥራን እንደሴክተሩ ተግባር አድርጎ ይወጣል። በክልል፣ በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳና በከተማ አስተዳደር ደረጃ የሚገኙ በትምህርት ሴክተር ውስጥ ያሉ አመራር አካላት በየእርከኑ በሚደረጉ በማቀጣጠያ እንቅስቃሴዎች ውስጥ በትኩረት በመሳተፍ የድርሻቸውን የሚወጡ ከመሆኑም በላይ በቀበሌ ደረጃ የሚገኙ የሴክተሩ ባለሙያዎች (ርዕሰ-መምህራንና መምህራን) በሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ላይ በየቀበሌውና በየጎጡ የሚካሄዱትን የማጎበረሰብ ውይይቶችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ሆነው በግንባር ቀደምትነት እንዲያመቻቹና እንዲያስተባብሩ አመራር ይሰጣሉ።

በቀበሌው ያለ የመንግሥት ት/ቤት ርዕሰ መምህር ወይም ተወካይ የቀበሌው የሥነ-ሕዝብና ልማት የማጎበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ አባል ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን በቀበሌው ውስጥ የሚገኙ ሌሎች መምህራንና ርዕሰ መምህራንም ኮሚቴው በሚሰጣቸው የማስተባበርና የማመቻቸት ሥራ ይሳተፋሉ።

3.1.3 የግብርና ልማት ሴክተር ሚና

የግብርና ልማት ሴክተር ከክልል እስከ ወረዳ በተቋቋሙት በሥነ-ሕዝብ ምክር ቤቶች ውስጥ አባል መ/ቤት እንደመሆኑ መጠን ከሌሎች ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የሥነ-ሕዝብና ልማት የማጎበረሰብ ንቅናቄን ማስተባበርንና መተግበርን እንደሴክተሩ ተግባር አድርጎ ይወጣል።

በክልል፣ በዞን፣ በልዩ ወረዳ፣ በወረዳና በከተማ አስተዳደር ደረጃ የሚገኙ የግብርና ልማት ሴክተር ውስጥ የሚገኙ አመራር አካላት በየእርከኑ በሚደረጉ የማቀጣጠል እንቅስቃሴዎች በትኩረት በመሳተፍ የድርሻቸውን የሚወጡ ከመሆኑም በላይ በቀበሌ ደረጃ የሚገኙ የሴክተሩ ባለሙያዎች (የግብርና ኤክስፔንሽን ሠራተኞች) በሥነ-ሕዝብ ጉዳይ ላይ በየቀበሌውና በየጎጡ የሚካሄዱትን የማጎበረሰብ ውይይቶችን ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ሆነው በግንባር ቀደምትነት እንዲያመቻቹና እንዲያስተባብሩ አመራር ይሰጣሉ።

በቀበሌው የሚገኙ የግብርና ልማት ሠራተኞች ተወካይ የቀበሌው የሥነ-ሕዝብና ልማት የማጎበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ አባል ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን ሌሎች የግብርና

ልማት ሠራተኞችም ኮሚቴው በሚሰጣቸው የማስተባበርና የማመቻቸት ሥራ ውስጥ ይሳተፋሉ።

3.1.4. በፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ሴክተር የሥነሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት ሚና

3.1.4.1 የማስተባበርና ሙያዊ /የቴክኒክ ድጋፍ በተመለከተ

የክልሉ የስነ-ህዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የስራ ሂደት በክልል ደረጃ የሚገኙ የስነ-ህዝብ ጉዳይ ፈጻሚ የሆኑ ሴ/ር መ/ቤቶችና መያዶችን የማንቀሳቀስና የማስተባበር ሥራ የሚወጣ ሲሆን በልዩ ወረዳና በዞን ደረጃ ለሚካሄደው ንቅናቄ ቴክኒካዊ እገዛ ያደርጋል። በዞኖች ደረጃ የሚገኙ የስነ-ህዝብ ጉዳይ ፈጻሚ ሴ/ር መ/ቤቶችና የሀዋሃ ከተማና የዞኖች የስነ-ህዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር የሥራ ሂደት በሀዋሃ ከተማና በዞኖች ሥነሕዝብ ነክ ሥራ የሚሠሩ መያዶችን የማንቀሳቀስና የማስተባበር ሥራን የሚያከናውን ሆኖ ከሥሩ ላሉ ወረዳዎችና ሀዋሃ ከተማ ውስጥ በሚገኙ ክፍለ ከተሞች ለሚካሄደው ንቅናቄ ሙያዊ እገዛና ድጋፍ ያደርጋል።

በልዩ ወረዳ፣ በወረዳ፣ በከተማ አስተዳደርና በሀዋሃ ክፍለ ከተሞች ደረጃ የሚገኙ የሥነ-ህዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር የሥራ ሂደት በልዩ ወረዳ፣ በወረዳና በከተማ አስተዳደር ደረጃ የሚገኙ የስነ-ህዝብ ጉዳይ ፈጻሚ ሴ/ር መ/ቤቶችና ሥነሕዝብ ነክ ሥራ የሚሠሩ መያዶችን የማንቀሳቀስና የማስተባበር ሥራ የሚወጣ ሆኖ ከሥሩ ላሉ ለከተማና ገጠር ቀበሌያት አስፈላጊ የሆነ ማንኛውንም እገዛና ድጋፍ ያደርጋል።

የሕዝብ ንቅናቄውን ለማቀጣጠል እንዲረዳ በተዘጋጀው ሰነድ ላይ የክልሉ የስነ-ህዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የስራ ሂደት ለዞኖች ፣ ለሀዋሃ ከተማ አስተዳደርና ለልዩ ወረዳዎች እንዲሁም በክልሉ ለሚገኙ የስነ-ህዝብ ጉዳይ ፈጻሚ ለሆኑ ሴክተር መ/ቤቶች የአሰልጣኞች ስልጠና ይሰጣል። በተመሳሳይ መልኩ ሀዋሃ ከተማን ጨምሮ ዞኖች ከሥራቸቸው ላሉ ወረዳዎች ወይም ክፍለ ከተማዎች የአሰልጣኞች ስልጠና ይሰጣሉ። እንዲሁም በተዋረድ ወረዳዎችና ልዩ ወረዳዎች፣ የሀዋሃ ከተማ ክፍለ ከተሞችንና ከተማ አስተዳደሮች ከበታቻቸው ላሉ ቀበሌያት ውስጥ ለሚገኙት ለቀበሌ የማንበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ አባላትና አመቻቾች ሥልጠና ይሰጣሉ።

3.1.4.2 የማቴሪያል እና የገንዘብ ድጋፍ

የማቴሪያል ድጋፍ

የሕዝብ ንቅናቄውን በተሳካ ሁኔታ ለማስኬድ እንዲቻል ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች በየደረጃው ባሉ በፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ሴክተር መ/ቤቶች አማካኝነት በወቅቱ ሊዘጋጁና ሊቀርቡ ይገባል። ከነዚህ ማቴሪያሎች ውስጥ የማህበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድና የአፈጻጸም መመሪያው በዋናነት ይገኙበታል። ሁለቱም ሰነድ ለእያንዳንዱ የማኅበረሰብ ወይይት አስተባባሪ ኮሚቴ አባላትና አመቻቾች ተሟልቶ መዳረሱ መረጋገጥ ይኖርበታል። ሌሎች አስፈላጊ ቁሳቁሶች ማለትም ማስታወሻ ደብተር፣ እስኪቢሪቶ፣ ወዘተ፣ በየደረጃው ለሚገኙ አመቻቾችና ለማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ አባላት ሊሟሉ የሚገባ ሲሆን ለወረዳ አስተባባሪዎች ለክትትል ሥራ የሚያግዝ ተሽከርካሪ ሊዘጋጅላቸው ይገባል።

የገንዘብ ድጋፍ

- በየእርከኑ ያሉ የስነ-ሕዝብ ም/ቤቶች ለንቅናቄው ሥራ የሚሆን የገንዘብ ድጋፍ ከመንግሥት በጀትና መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ያፈላልጋሉ።
- የገንዘብ ምንጭ ከየት መገኘት እንዳለበት የዞንና ልዩ ወረዳ የስነ-ህዝብ ም/ቤት ከክልሉ ስነ-ህዝብ ም/ቤት ጋር ውይይት አድጎ ውሳኔ እንደሚተላለፍ ይጠበቃል።

3.2 የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ ትግበራ

የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ ሰነድ በዋናነት የሚተገበረው የሥነ-ህዝብ ክበባት በተቋቋመባቸው ት/ቤቶች፣ በየቀበሌውና በየጎጡ ደረጃ ነዋሪውን ህዝብ ሰብስቦ በማወያየትና ወደ ውሳኔ ደረጃ እንዲደርሱ በማድረግ ነው።

ይሁንና ከላይ የተጠቀሰውን ሃሳብ ለማሳካት በየደረጃው ያሉ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ አጋር መ/ቶችና ድርጅቶች በሥራው ላይ በትኩረት ሊሳተፉበትና የየራሳቸውን ድርሻ ሊወጡ ስለሚገባ በተቋማት ደረጃም የማስተባበርና የማንቀሳቀስ ሥራዎች ይሠራሉ።

3.2.1 በቀበሌና በጎጥ ደረጃ የሚካሄድ የሥነ-ሕዝብ የማኅበረሰብ ውይይት

- ❖ አንድ የማኅበረሰብ ወይይት ከ70 እስከ 100 ሰው የሚይዝ ሲሆን በአንድ አካባቢ (ጎጥ) የሚኖሩ ሰዎች (ወንዶችና ሴቶች) በአንድ ቡድን ውስጥ ቢካተቱ ይመረጣል። በአንድ ቀበሌ ውስጥ እንደየሰው ብዛት ብዙ የማኅበረሰብ ወይይት ቡድን ሊኖር ይችላል።
- ❖ የማኅበረሰብ ወይይቱ በክልሉ በሚገኙ በሁሉም ቀበሌያት ይደረጋል።
- ❖ የጤና ኤክስፔንሽን ሠራተኞች፣ በቀበሌው የሚገኙ የመንግሥት ት/ቤት ርዕሰ-መምህራን፣ የግብርና ኤክስፔንሽን ሠራተኞች ወይም 10ኛ ክፍልና በላይ የተማሩ ፈቃደኛ የሆኑ የቀበሌው ኗሪዎች የሥነ-ህዝብ ማኅበረሰብ ወይይት አመቻቾች (facilitators) ሊሆኑ ይችላሉ።
- ❖ በቀበሌው ሥራ አስኪያጅ ሰብሳቢነት የሚመራው የቀበሌው የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ በቀበሌው ውስጥ ያሉትን ሁሉንም የሥነ-ህዝብ ማኅበረሰብ ወይይት ቡድኖችን አፈጻጸማቸውን ይከታተላል፣ ይገመግማል፣ የአፈጻጸም ችግር ባለበት ሁሉ የማስተካከያ እርምጃ ይወስዳል።
- ❖ የሥነ-ህዝብና ልማት ማኅበረሰብ ወይይት አወያይና አመቻቾች የአካባቢውን ቋንቋ ጠንቅቀው የሚያውቁ መሆን አለባቸው።
- ❖ የሥነ-ህዝብና ልማት ማኅበረሰብ ወይይት ቡድን አባላት ወይይት አንድ ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ መጠናቀቅ የሚገባው ሲሆን የመሰብሰቢያው ቦታ፣ ቀንና ሰዓት በአባላቱ የሚመረጥና አብዛኛው ሰው የተስማማበት ሊሆን ይገባል።
- ❖ አወያዮች የማኅበረሰብ ወይይት በተደረገ ቁጥር ለዚህ በተዘጋጀው ቅጽ (የውይይቱን ርዕስ፣ የተሳተፈውን ህዝብ ብዛት፣ የመሰብሰቢያ ቦታና ሰዓት፣ የተወሰነውን ውሳኔ ወይም አብዛኛው ሰው እንደመፍትሄ የሰጣቸው ሃሳቦች) አካትተው ለቀበሌው የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ ሰብሳቢ ወይም ፀሐፊ በየጊዜው ሊያቀርቡ ይገባል።
- ❖ በሰነዱ ላይ በሚገኙ ሁሉም የውይይት ርዕሶች ላይ ህዝቡ በሚገባ ተወያይቶ እስከሚጠናቀቁ ድረስ የሥነ-ህዝብ የማኅበረሰብ ወይይት ቡድኖች ወይይታቸውን ማያቋርጡ ይቀጥላሉ።
- ❖ የቀበሌው የሥነ-ህዝብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ እንዲቆሙ እስካልወሰኑ ድረስ ማንኛውም የሥነ-ህዝብ ማኅበረሰብ ወይይት ቡድን በተለመደው ሁኔታ መሰብሰብንና መወያየቱን ፈጽሞ ማቋረጥ የለበትም።

3.2.2 በትምህርት ቤቶች የሚካሄድ የሥነ-ህዝብ ማኅበረሰብ ወይይት

- ❖ በትምህርት ቤቶች የሚካሄደው የስነ-ህዝብ የማህበረሰብ ውይይት የስነ-ህዝብ ክበባት በተቋቋመባቸው ት/ቤቶች ብቻ ነው።
- ❖ የትምህርት ቤት የሥነ-ሕዝብ ማኅበረሰብ ውይይት የሚመራው በሥነ-ሕዝብ ማኅበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ ሲሆን የኮሚቴው አስተባባሪ የትምህርት ቤቱ ርዕሰ መምህር ወይም ምክትል ርዕሰ መምህር ሆኖ ፀሐፊው ደግሞ የሥነ-ሕዝብ ክበብ ሰብሳቢ ይሆናል። የኮሚቴው አባላት ደግሞ የሥነ-ሕዝብ ክበብ አመራር አካላት ይሆናሉ።
- ❖ በማኅበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ አማካኝነት የትምህርት ቤቱን ተማሪዎች፣ መምህራንና ሠራተኞችን ሁሉ ያሰባሰበ አጠቃላይ ስብስባ ተደርጎና ስለጉዳዩ ገለፃ ተደርጎላቸው ውይይቱን መቼ መጀመር እንዳለባቸው በጋራ ሊወሰኑ ይገባል። በዚያ ውሳኔ መሠረት በሰነዱ ላይ የተቀመጡ ሁሉም መወያያ ርዕሶች ከአንድ ወር ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ውይይት ተደርጎባቸውና የመፍትሄ ሀሳብ ተሰጥቶባቸው ውይይቱ ሊጠናቀቅ ይገባል።
- ❖ ውይይቱን የሚመራው የአስተባባሪ ኮሚቴ ሰብሳቢ ወይም በርሱ የተወከለው ሰው ይሆናል።
- ❖ በእያንዳንዱ የውይይት ጊዜ ቃለ ጉባዔ በሚገባ ተይዞ የተደረሰበትን ውሳኔ በሚያሳይ ሁኔታ ለዚህ በተዘጋጀው ቅጽ ለወረዳው ሥነ-ሕዝብ ምክር ቤት ፀሐፊ ለሆነው የፋይናንስና ኢኮኖሚ ልማት ጽ/ቤት በየጊዜው ሪፖርት ማድረግ ይገባል።

ክፍል አራት: የመወያያ ነጥቦች

4.1 ከትምህርት አገገር

1. በአካባቢያችሁ ድምጫቸው ለትምህርት የደረሱ ህፃናት በሙሉ ወደ ት/ቤት ገብተዋል? ካልገቡ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል? ለወደፊቱ ሙያዎቻቸው ምን መሆን አለበት?
2. በቀበሌያችሁ የሚገኙት ትምህርት ቤቶች ውስጥ ለተማሪዎች መማሪያ የሚሆኑ የመማሪያ መጻሕፍቶችና ሌሎች የትምህርት ቁሳቁሶች በሚገባ ተሟልተዋል?
3. ተማሪዎች በአንድ ክፍል ውስጥ ማይጨናነቁ ማለትም በአንደኛ ደረጃ በአንድ ክፍል 50 ተማሪዎች ለመማር ችለዋል? ካልቻሉስ ምክንያቱ ምንድነው? ምን መደረግ አለበት ብላችሁ ታስባላችሁ?
4. በአካባቢያችሁ በየአንዳንዱ ቤት ውስጥ የሚገኙ ህፃናት በአግባቡ የተመገቡ፣ የለበሱና ንፅህናቸው ተጠብቆ ትምህር ቸውን የተማሩ ነው? ካልሆነስ የችግሩ ምንጭ ምንድነው ብላችሁ ትገም ላችሁ? መፍትሄውስ ምንድነው?
5. በአካባቢያችሁ ባሉት ትምህርት ቤቶች በአመቱ ከሚመዘገቡት ተማሪዎች የሚያቋርጡ አሉ? የሚያቋርጡ ከሆነስ ምክንያቱ ምንድነው?
6. ወላጆች ብዙ ልጆችን በመውለዳቸው ምክንያት ለማስተማር ባለመቻላቸው የሚያቋርጡ ልጆች የሉም? ካሉስ በቀጣይ ኅብረተሰቡ ችግሩን ለመፍ ት ምን ሊያደርግ ይገባል? ከመንግሥትስ ምን ይጠበቃል ?

4.2 ከግብርናና ገጠር ልማትና አካባቢ ጥበቃ አንጻር

1. በአካባቢያችሁ የሚገኙትን ዛፎች ለምን ለምን አገልግሎት ትጠቀሙባቸዋላችሁ? በሚቆረጡት ዛፎች ምትክ ችግኝ የመትከል ሁኔታ ምን ይመስላል? ዛፎችን ማይተኩ ለረጅም ጊዜ እየቆረጡ መጠቀም፣ በህብረተሰቡ ላይ የሚያመጣው ተጽዕኖ ምንድነው? ይህንን ችግር ለመቅረፍ ምን መደረግ አለበት?
2. በአካባቢያችሁ በደን ውድመትና የአፈር መሸርሸር ምክንያት የተከሰተ ያለ ችግር አለ? ካለ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል? በቀጣይ የወደሙ ደኖችን መልሶ በመትከልና ያሉትን በመንከባከብ ከኅብረተሰቡም ሆነ ከመንግሥት ምን ይጠበቃል?
3. በዚህ አካባቢ በእያንዳንዱ አርሶ አደር እጅ የሚገኘው የእርሻ መሬት በቂ ነው? ካልሆነ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል?
4. የመሬት ፍላጎትና የመሬት ይዞ በአባወራ ደረጃ ያመጣ ያለው ችግር አለ? ካለ በቀጣይ ምን ሊደረግ ይገባል?

5. በዚህ አካባቢ ማረስ እየቻሉ የእርሻ መሬት የሌላቸው ሰዎች አሉን? ካሉ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል? መፍትሔውስ?
6. በቤተሰብ ደረጃ የነፍስ ወከፍ የምግብ ህል ጥረት ከጊዜ ወደ ጊዜ ንዲባባስ ያደረገው ምክንያት ምንድነው?
7. ከጊዜ ወደ ጊዜ የጨመረ የሚገኘው የሕዝብ ቁጥር ዕድገት በምግብ ህል ፍላጎት ላይ ጫና አላሳደረም? ካሳደረ ያሳደራቸው ጫናዎች ምንድናቸው? ይህንን ችግር በዘላቂነት ለመፍታት ከህብረተሰቡና ከመንግስት ምን ይጠበቃል?

4.3 ከጤና ሴክተር አንጻር

1. በአካባቢያችሁ ያሉት የጤና ተቋማት ከህዝቡ የሕክምና ፍላጎት አንጻር በቂ ናቸው? ካልሆኑ ምክንያቶቹ ምን ይመስላችኋል? መፍትሔውስ ምን መሆን አለበት?
2. በጤና ተቋማቶች ውስጥ በቂ የህክምና ባለሙያዎች /ዶክተሮችና ነርሶች/ አሉ? ያሉት የህክምና ባለሙያዎች ለአካባቢው ህ/ሰብ ተገቢውን ህክምና እየሰጡ ናቸው? ካልሆነ መፍትሔው ምን ይመስላችኋል?
3. በጤና ተቋማት ውስጥ የሚገኙ የህክምና መሣሪያዎችና መድሀኒቶች ከህብረተሰቡ ፍላጎት ጋር የተጣጣሙ ናቸው? ካልሆነ ምን መደረግ አለበት?
4. ተዋልዶ ጤና ማለት ምን ማለት ነው ይመስላችኋል? የተዋልዶ ጤና ችግሮች የሚባሉትስ? ስለ ተዋልዶ ጤና መረጃ የምታገኙት ከየት ነው?
5. በአካባቢያችሁ የተዋልዶ ጤና አገልግሎት የሚሰጡ በቂ ተቋማት አሉ? ካሉ ወጣቱ አገልግሎቱን በሚፈለገው መጠን እያገኘችሁ ነው? ካልሆነ ምክንያቶቹ ምንድናቸው? ለወደፊቱስ ምን መደረግ አለበት?
6. በዚህ አካባቢ ጥንቃቄ የጎደለው /ህገ-ወጥ/ ውርጃ ይፈጸማል ? ከተፈጸመ ከዚህ ጋር በተያያዘ የደረሱ ጉዳዮች ምን ምን ናቸው?
7. በአካባቢያችሁ የሚገኙት የጤና ጣቢያዎች ጥንቃቄ የተሞላው የውርጃ አገልግሎት ይሰጣሉ? በህጋዊ መንገድ በጤና ተቋማት ውስጥ ጥንቃቄ የተሞላው ውርጃ እንደሚካሄድ ምን ያህል ታውቃላችሁ?
8. በአካባቢያችሁ ሴቶች በእርግዝና ወቅት ጤና ተቋማት በመሄድ የህክምና ክትትል ያደርጋሉ? የማያደርጉ ከሆነ ምክንያቶቹ ምን ምን ናቸው? ይህንን ባለማድረጋቸው ምን ምን ችግሮች ይከሰታሉ? በቀጣይ ይህንን ችግር ለማስወገድ ከህብረተሰቡ ምን ይጠበቃል?

9. በዚህ አካባቢ አብዛኛዎቹ ሴቶች የሚወልዱት የት ነው? በጤና ተቋማት፣ በቤት ውስጥ ወይስ በሌላ ቦታ? ለምን?

10. በዚህ አካባቢ ከወሊድ በኋላ እናትየውና ህፃኑ በጤና ተቋማት በመሄድ የህክምና ክትትል የማድረግ ልምድ አለ? ከሌለ ወደፊት ምን መደረግ አለበት?

4.4 ከማህበራዊ ጉዳይ አንጻር

- በአካባቢያችሁ ሥራ አጥ የሆኑ ሰዎች የሉም? ካሉ ለምን ሥራ አጥ የሆኑ ይመስላችኋል?
- በዚህ አካባቢ የሥራ ባህልና ክብርነት ምን ይመስላል?
- ሥራ አጥነትን በዘላቂነት ለመፍታት ከህብረተሰቡና ከመንግስት ምን ይጠበቃል?
- በአካባቢያችሁ የጉዳዩ ተዳዳሪ ልጆች አሉ? ከእናንተ አካባቢ ወደጉዳዩ የወጡ ልጆች አሉ? ካሉ መንስኤው ምን ይመስላችኋል? ይህንን ችግር ለማስወገድ ምን መደረግ አለበት?
- ከዚህ አካባቢ ተሰደው ወደ ሌላ አካባቢ የሄዱ ሰዎች አሉ? ካሉ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል?
- ሰዎች ከዚህ አካባቢ ተሰደው በመሄዳቸው ምክንያት በዚህ አካባቢ ላይ የደረሰ ጉዳት ወይም ጥቅም አለ?
- ከሌላ አካባቢ ወደዚህ ተሰደው የመጡ ሰዎች አሉ? በዚህ ምክንያት በዚህ አካባቢ ላይ የደረሰ ጉዳት ወይም ጥቅም አለ?
- በአጠቃላይ ከስደት ጋር በተያያዘ የሚከሰቱ ችግሮችን ለማስወገድ ምን መደረግ አለበት?

4.5 ከሴቶችና ህፃናት ጉዳይ አንጻር

- በዚህ አካባቢ ወንዶች በአብዛኛው የሚሰሩባቸው ሥራዎች ምን ምን ናቸው? ሴቶች የሚሰሩባቸው ስራዎችስ? ይህ የሆነበት ምክንያት ምንድነው?
- ወንዶች የሚሰሩባቸውን ስራዎች ሴቶች ቢሰሩት ሴቶች የሚሰሩባቸውን ሥራዎች ደግሞ ወንዶች ቢሰሩት ምን ችግር ይኖራል?
- በዚህ አካባቢ ከሴትና ከወንድ የሚከበረው ማነው? ለምን?
- በአካባቢያችሁ ከሚማሩት ተማሪዎች አብዛኛዎቹ ሴቶች ናቸው ወይስ ወንዶች? ይህ የሆነው ለምን ይመስላችኋል? ከልጆቻችሁ መካከል ት/ቤት ሄደው እንዲማሩ የምትፈቅዱት ለወንዶች ነው? ወይስ ለሴቶች? ሴት ልጆችን ማስተማር ጥቅሙ ምንድነው ብላችሁ ታስባላችሁ?
- ብዙ ጊዜ ትምህርታቸውን የሚያቋርጡት ወንዶች ናቸው ወይስ ሴቶች? ለምን? ለወደፊቱ ይህንን ችግር ለማስወገድ ምን መደረግ አለበት?

- በዚህ አካባቢ ሴቶች ከወንዶች እኩል የንብረት ባለቤት ናቸው? ካልሆኑ ምክንያቶቹ ምንድናቸው? የንብረት ባለቤት የሆኑና ያልሆኑ ሴቶች ሲነፃፀሩ በውሣኔ ሰጪነታቸው ላይ ያለው ልዩነት ምንድነው?
- በቤተሰብ ውስጥ በሚከናወኑ ዋና ዋና ጉዳዮች ላይ ማለትም ከብት ለመሸጥ፣ ንብረት ለመግዛትም ሆነ ለመሸጥ፣ ልጆችን ትምህርት ቤት እንዲሄዱ ለማድረግ ወ.ዘ.ተ የሚወስነው ማነው? ባል፣ ሚስት፣ ወይስ ሁለቱም? ለምን? ለወደፊቱ እንዴት ቢደረግ የተሻለ ነው ብላችሁ ታስባላችሁ?
- ሴቶች የንብረት ባለቤት እንዲሆኑ ከህብረተሰቡ ምን ይጠበቃል?
- በአካባቢያችሁ የልማት ሥራዎች ላይ የሴቶችና የወንዶች የሥራ ድርሻ ምን ይመስላል? ይህ በመሆኑ በሴቶች ህይወት ላይ ያለው ተጽዕኖ ምንድነው? ወደፊትስ ምን መደረግ አለበት?
- በአካባቢያችሁ ምን ያህል ሴቶች በኃላፊነት ላይ ተሰማርተው ይገኛሉ?
- ከወንዶች አንፃር በኃላፊነት ላይ ተሰማርተው የሚገኙ ሴቶች ቁጥር በቂ ነው? ካልሆነ ምክንያቱ ምን ይመስላችኋል? ይህንን ለማስተካከል ለወደፊቱ ምን መደረግ አለበት? የህብረተሰቡ ሚና ምን መሆን አለበት?
- በዚህ አካባቢ ጉጂ ልማዳዊ ድርጊቶች የሚባሉት ምን ምን ናቸው? የሚያደርሱት ጉዳትስ ምንድነው?
- በነዚህ ጉጂ ልማዳዊ ድርጊቶች በአብዛኛው የሚጠቁት እነማን ናቸው?
- ጉጂ ልማዳዊ ድርጊቶችን ለማስወገድ ከህብረተሰቡ ምን ይጠበቃል? እስካሁን ምን ጥረት እየተደረገ ይገኛል?

4.6 ከወጣቶች ጉዳይ አንፃር

- ተዋልዶ ጤና ማለት ምን ማለት ይመስላችኋል? የተዋልዶ ጤና ችግሮች የሚባሉትስ? ስለተዋልዶ ጤና መረጃ የምታገኙት ከየት ነው?
- በአካባቢያችሁ ወጣት ተኮር የተዋልዶ ጤና ማዕከላት አሉ? ካሉ ምን ምን ሥራዎችን ይሠራሉ?
- ያልተፈለገ እርግዝና መንስኤዎቹ ምን ምን ይመስላችኋል? እንዳይከሰት ማድረግ የሚገቡን ጥንቃቄዎች ምን ምን ናቸው? ከተከሰቱ በኋላ ችግሮቹን እንዴት መከላከል እንችላለን?

- ጥንቃቄ የጎደለው ውርጃ (unsafe abortion) እና ጥንቃቄ የተሞላው ውርጃ (safe abortion) ልዩነታቸው ምን ይመስላችኋል?
- በአካባቢያችሁ ወጣት ተኮር የመዘናኛ ማዕከላት አሉ? ካሉ ከወጣቱ ፍላጎት አንፃር በቂ ናቸው? ካልሆነ ምክኒያቱ ምን ይመስላችኋል? ወደፊት ምን መደረግ አለበት?

4.7 ኪኤች.አይ.ቪ/ ኤድስ ስርጭት አንፃር

- ዋና ዋናዎቹ የኪኤች.አይ.ቪ.ኤድስ መተላለፊያ መንገዶች ምንድናቸው? የጥንቃቄ መንገዶቹ ምንድናቸው? ኪኤች.አይ.ቪ.ኤድስ በግለሰብ፣ በቤተሰብ፣ በማህበረሰብና በአገር ደረጃ የሚያደርሰው ተጽእኖ ምንድነው? ኪኤች.አይ.ቪ.ኤድስን ለመከላከል ከህብረተሰቡ ምን ይጠበቃል?

4. አባሪዎች

ሠንጠረዥ 1: በሥነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ውይይት ዓቢይ የመወያያ ርዕሰ ጉዳዮች፣ የትኩረት ነጥቦች፣ ከውይይቱ የሚጠበቁ ውጤቶችና የመረጃ ምንጮች

ተቁ	ዓቢይ የመወያያ ርዕሰ ጉዳይ	በውይይቱ ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ጭብጦች /በዋናነት ሊነሱ የሚገባቸው ጉዳዮች/	ከውይይቱ የሚጠበቁ /የሚገኝ ውጤት	ምርምራ
1	ሥነ-ሕዝብና ልማት			
	1.1 ሥነ-ሕዝብና ትምህርት	- ከፍተኛ የሕዝብ ቁጥር ዕድገት በትምህርት ሽፋን፣ ብቃትና ጥራት ላይ እያሳደረ ያለውን ጫና ኅብረተሰቡ ግንዛቤ ኖሮት አዎንታዊ ለውጥ ማምጣቱ፣ ከቤተሰብ አቅም ጋር ያልተመጣጠነ የልጆች ቁጥር ቤተሰብ ልጆቹን በሚገባ እንዳያስተምር እንቅፋት እንደሚሆን በጥልቀት መረዳት	- ከጊዜ ወደ ጊዜ በከፍተኛ መጠን እየጨመረ ወደ መማሪያ ዕድሜ ክልል እየገባ ያለው የህፃናት ቁጥር በትምህርት ብቃትና ጥራት እንዲሁም ሽፋን ላይ እያሳደረ ያለውን ጫና ተረድቶ የጋራ አመለካከት የያዘና የመፍትሄ ባለቤት ለመሆን የተዘጋጀ ኅብረተሰብ መኖር - ከኢኮኖሚ አቅም ጋር የተመጣጠነ ቤተሰብ መኖር ልጆች ተገቢውን ትምህርት ማግኘት የሚያስችላቸው መሆኑን የተረዳና አዎንታዊ ባሕርይ ለውጥ ለማምጣት የወሰነ ህ/ሰብ	
	1.2 ሥነ-ሕዝብ ግብርና ፣የተፈጥሮ አካባቢና የምግብ ዋስትና	- ፈጣን የሕዝብ ቁጥር እድገት እያመጣ የሚገኘውን የተፈጥሮ አካባቢ መራቆትና በረሃማነት፣ ምርትና ምርታማነትን ከማሸቆልቆል ባሻገር በቤተሰብ ደረጃ የምግብ ዋስትና እንዳይረጋገጥ ስለሚያደርግ ኅብረተሰቡ ይህን በጽኑ ተረድቶ ተግባራዊ እርምጃ እንዲወስድ ማስቻል፣	-ፈጣን የሕዝብ ቁጥር ዕድገት የተፈጥሮ አካባቢ መራቆትና በረሃማነት፣ ምርትና ምርታማነትን ከማሸቆልቆል ባሻገር በቀጣይነት የሰው ልጅ የመኖር ዋስትናን ፈታኝ እያደረገው እንደሚገኝ ተረድቶ አፋጣኝ የመፍትሄ ባለቤት ለመሆን የተዘጋጀ ህ/ሰብ	
	1.3 ሥነ-ሕዝብና ጤና	- ከጤናው አገልግሎት አቅርቦት ጋር የማይመጣጠን የሕዝብ ቁጥር ዕድገት ተገቢውን የጤና አገልግሎት ማግኘት ስለማይችልና መንግሥትም ከጊዜ ወደ ጊዜ እያደገ ለሚገኘው የሕዝብ ቁጥር ተገቢውን የጤና አገልግሎት ለማዳረስ አቅሙ ውስን መሆኑን በመረዳት ኅብረተሰቡ የተመጠነ የቤተሰብ መጠን እንዲኖረው - የተዋልዶ ጤና አገልግሎቶችን በሚገባ መጠን አለመጠቀም ለስነ-ህዝብና ተያያዥ ችግሮች የሚያጋልጥ መሆኑን መረዳት	-ከጤና ልማት ጋር ያልተጣጠመ የሕዝብ ቁጥር ዕድገት እያስከተለ ያለውን አሉታዊ ጫና በመቅረፍ ረገድ ገንቢ ሚና ለማበርከትና የቤተሰብ ምጣኔ አገልግሎት ለመጠቀም የተዘጋጀ ኅብረተሰብ መኖር ፣	
	1.4 ሥነ-ሕዝብና ማኅበራዊ ችግሮች	- በክልሉ በሰፊው ተንሠራፍተው የሚገኙ ማኅበራዊ ችግሮች ማለትም - ያለዕድሜ ጋብቻ - ሥራ አጥነት - ጉዳና ተዳዳሪነት - ሴተኛ አዳሪነት - አካል ጉዳተኝነት፣ ወዘተ... ወላኝ የሥነ-ሕዝብና ልማት ችግሮች መሆናቸውን ህብረተሰቡ ተረድቶ ተግባራዊ እርምጃ እንዲወስድ ማስቻል	- የጉዳና ተዳዳሪዎችን፣ ሴተኛ አዳሪዎችን፣የአካል ጉዳተኞችን፣ አረጋውያንንና ሕፃናትን ማኅበራዊ ደህንነት ለማሻሻልና ሁለገብ ልማትን ለማከናወን የሚያስችል በመላ ኅብረተሰቡ ዘንድ የተፈጠረ ግንዛቤ መኖር፣	

2	ሥርዓተ ምዕራፍ ልማት			
	2.1 ሥርዓተ-ምዕራፍ ትምህርት	<p>-ህብረተሰቡ የሴቶችን የመማር ጠቀሜታ በሚገባ በመረዳት ሴት ልጆችን ወደ ት/ቤት ለመላክ እንዲወሰን ማብቃት፤</p> <p>-ህብረተሰቡ ሴቶች ከወንዶች እኩል በኢኮኖሚ፣ ማህበራዊና ፖለቲካዊ ዘርፎች ተሳታፊና ተጠቃሚ እንደሆኑ አስፈላጊውን ድጋፍ እንዲያደርግ ማስቻል፤</p>	<p>- ከተዛባ ምዕራፍ አመለካከት ተላቆ ሴት ከወንድ አቻዋ እኩል የመማርና በሁለገብ የልማት እንቅስቃሴዎች፣ መሳተፍ እንደምትችል በመገንዘብ ሴቶች ትምህርትን እንዲማሩ ምቹ ሁኔታን ለመፍጠር የተዘጋጀ ህብረተሰብ</p>	
	2.2 ሥርዓተ-ምዕራፍ ተዋልዶ ጤና	<p>- በሰፊው የተንሠራፉት የተዋልዶ ጤና ችግሮች ሴቶችን ለማንበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች ስለሚዳርጉ ችግሩ ከሥር መሠረቱ ለማስወገድ የመላ ኅብረተሰቡ ዘርፈ-ብዙ ተሳትፎ ወሳኝ መሆኑን ማስገንዘብ፤</p>	<p>- ሴቶችና መላ ኅብረተሰቡ የተዋልዶ ጤና መብቶችን ተገንዝበውና ተረድተው አገልግሎቱን በተገቢ ሁኔታ በመጠቀም ካልተፈለገ እርግዝና ፣ አባልዘር በሽታና ተያይዞ በሚከሰት የጤና ችግሮች እንዳይጋለጡ በመላ ሕዝብ ዘንድ የተፈጠረ የጋራ አመለካከት</p>	
	2.3 ሥርዓተ-ምዕራፍ የንብረት ባለቤትነት	<p>የማንበረሰቡ ግማሽ አካል የሆኑት ሴቶች የንብረት ባለቤትነትን መብት በማግኘት የልማቱ እኩል ተሳታፊና ተጠቃሚ ለማድረግ መላ ሕዝቡ አዎንታዊ የባሕርይ ለውጥ በማምጣት የበኩሉን ድርሻ እንዲወጣ ማስቻል፤</p>	<p>- በክልሉ በገጠርም ሆነ በከተማ የሴቶችን ማንበራዊና ኢኮኖሚያዊ ኑሮአቸውን ለማሻሻል ዘርፈ-ብዙ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ለማድረግ የቆረጠ ህብረተሰብ መኖር፤</p>	

ተቁ	ዓብይ የመወያያ ርዕሰ ጉዳይ	በውይይቱ ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ጭብጦች /በዋናነት ሊነሱ የሚገባቸው ጉዳዮች/	ከውይይቱ የሚጠበቁ /የሚገኝ ውጤት	ምርምራ
	2.4 ሥርዓተ -ፆታና የሥራ ስምሪት	-ኅብረተሰቡ የተዛባ የሥርዓተ ፆታ አመለካከትን በማስወገድ ሴቶችም ሆኑ ወንዶች እንደ ዕውቀታቸውና ችሎታቸው በተለያዩ ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ ጠቀሜታ በሚያስገኙላቸው የስራ መስኮች እንዲሰማሩ የግንዛቤና የአመለካከት ክፍተት መሙላት	-ኋላቀርና የተዛባ የስርዓተ-ፆታን በማስወገድ ሴቶች ከወንዶች እኩል ሥራ መስራት እንደሚችሉና የተሻለ የገቢ ማስገኛ ሥራዎች ላይ መሰማራት እንደሚችሉ የተገነዘበና ተግባራዊ እርምጃ ለመውሰድ የወሰነ ህብረተሰብ	
	2.5 ሥርዓተ ፆታና የፖለቲካ ተሳትፎ	-ሴቶች በዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ሂደት እኩል የሆነ የፖለቲካ ተሳትፎ እንዲያደርጉና የውሳኔ ሠጪነት ሚናቸውን እንዲያገሉበቱ መላው ህብረተሰብ የበኩሉን ድርሻ እንዲወጣ ማስቻል፤	-በዲሞክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ሂደት የሴቶች ፖለቲካዊ ተሳትፎና የውሳኔ ሠጪነት ሚና ለልማት ያለውን በጎ አስተዋጽኦ በመረዳት አስፈላጊውን ድጋፍ ለማድረግ የተዘጋጀ ህብረተሰብ	
	2.6 ሥርዓተ ፆታና ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች	-በክልሉ በሰፊው ተንሠራፍተው የሚገኙት ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች በሴቶች ላይ የአካልና የአእምሮ ጠባሳ የሚፈጥሩና በልማት ተሳትፎአቸው ላይ እንቅፋት እንደሚሆኑ በመገንዘብ ኅብረተሰቡ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶችን ጠንክሮ እንዲዋጋ ማስቻል፤	ስለ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች በቂ ግንዛቤ የወሰደና ድርጊቱን ለማስቆም የአመለካከትና የባሕርይ ለውጥ ለማምጣት የወሰነ ህብረተሰብ	
	2.7 ሥርዓተ ፆታና ኤችአይቪ/ኤድስ	- ሴቶች በማኅበረሰቡ ዘንድ በተሰጣቸው ዝቅተኛ ሥፍራ ከወንዶች ጋር ሲነፃፀር አነስተኛ የኢኮኖሚና የትምህርት ዕድል ተጠቃሚ በመሆናቸውና የወሲብ ጥቃትን ተከትሎ በቫይረሱ የመያዝ ዕድላቸውን ከፍ ስለሚያደርግ ይህንን ተገንዝቦ ልዩ ድጋፍና እንክብካቤ በቀጣይነት ለማድረግ በመላ ኅብረተሰቡ ዘንድ ቁርጠኝነት እንዲኖር ማስቻል፤	- ሴቶች በማኅበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም ተፈጥሮአዊ ምክንያቶች ከወንዶች ይልቅ ለቫይረሱ የተጋለጡ መሆናቸውን በፅኑ ተረድቶ ችግሩን ለማስወገድ ተግባራዊ እርምጃ ለመውሰድ የቆረጠ ህብረተሰብ መኖር፤	

ተቁ	ዓብይ የመወያያ ርዕሰ ጉዳይ	በውይይቱ ትኩረት ሊሰጣቸው የሚገቡ ጭብጦች /በዋናነት ሊነሱ የሚገባቸው ጉዳዮች/	ከውይይቱ የሚጠበቁ /የሚገኝ ውጤት	ምርምራ
3.	ሥነ-ሕዝብና ተዋልዶ ጤና			
	3.1 የእናቶችና ሕፃናት ተዋልዶ ጤና	- በክልላችን በሰፊው የሚስተዋለውን የእናቶችና ሕፃናት ስቃይና ሞት በመቀነስና በሕይወት የመኖር ዋስትናቸውን ለማረጋገጥ አዎንታዊ አስተሳሰብና አመለካከት በመላ ኅብረተሰብ ዘንድ እንዲሠርጽ ማስቻል፤	-ከተዋልዶ ጤና ጋር በተያያዘ የሚሞቱትን እናቶችንና ሕፃናትን ቁጥር ለመቀነስ አዎንታዊ የሆነ አስተሳሰብና አመለካከት ለማምጣት የተዘጋጀ ህ/ሰብ	
	3.2 ስነ-ህዝብና የቤተሰብ ዕቅድ አገልግሎት	- የኅብረተሰቡን ኢኮኖሚያዊ አቅም ያገናዘበ የልጆች ቁጥር እንዲኖር በመወሰን የተሻለና ዘመናዊ ኑሮ ለመኖር የቤተሰብ ዕቅድ አገልግሎት ተጠቃሚ በመሆን ምርታማና ጤናማ ቤተሰብን ለመፍጠር ኃላፊነት የሚሰማው ኅብረተሰብ እንዲኖር ማስቻል፤	-የቤተሰብ ዕቅድ አገልግሎት ጠቀሜታን በመረዳት ተጠቃሚ ለመሆን የተዘጋጀ ህብረተሰብ መኖር	
	3.3 የወጣቶች ተዋልዶ ጤና	-የተዋልዶ ጤና መብቶችን ተገንዝበውና ተረድተው አገልግሎቱን በተገቢው ሁኔታ በመጠቀም ካልተፈለገ እርግዝና ፣አባላዘር በሽታና ተያይዞ በሚከሰት የጤና ችግሮች ላለመጋለጥ በመላ ኅብረተሰቡ በተለይም በወጣቱ ዘንድ የጋራ አስተሳሰብና አመለካከት ማስፈን፤	-የወጣቶች-ተዋልዶ ጤና ችግሮች እያስከተሉ የሚገኙትን ማኅበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም ሥነ-ልቦናዊ ቀውሶችን በደንብ ተረድቶ አዎንታዊ ምላሽ ለመስጠት የቆረጠ ህብረተሰብ	
	3.4 ስነ-ህዝብና ኤች.አይ.ቪ/ኤድስ	-ኤች.አይ.ቪ /ኤድስ/ እያስከተለ ያለውን ማኅበራዊና ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም የጤና ችግሮችን ለማስወገድ መተላለፊያና መከላከያ መንገዶችን ተረድቶ ተገቢውን ጥንቃቄ የሚያደርግ ኅብረተሰብ እንዲኖር ማስቻል፤	-የችግሩን አሳሳቢነት ተረድቶ አዎንታዊ ምላሽ ለመስጠት የወሰነ ህብረተሰብ	

ሰንጠረዥ 3 በስነ-ሕዝብና ልማት ጉዳዮች የማኅበረሰብ ንቅናቄ ማቀጣጠያ የአፈጻጸም ሂደት ምልክታ

የእርከን ደረጃ	ግብዓቶች	ትምህርትና ቅስቀሳ	ድጋፋዊ ክትትል	ሪፖርት
ክልል	<p>- በፋ/ኢ/ል/ቢሮ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት ለንቅናቄው ማስፈጸም የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ዞን፣ ሃዋሃ ከተማ አስተዳደርና ልዩ ወረዳ መድረሳቸውን ያረጋግጣል።</p> <p>- ክፍተቶችን ለመሙላት የተለያዩ ድጋፎችን ይፈልጋል፤ ሌሎች ሥራዎች እንደአስፈላጊነቱ ይፈጽማል።</p>	<p>- የተለያዩ ሚዲያዎችን በመጠቀም ንቅናቄውን ውጤታማ ሊያደርጉ የሚችሉ ትምህርታዊ ኘሮግራሞችን ሠፊ የዜና ሽፋን በማሰጠትና ጋዜጣዊ መግለጫዎችን በመስጠት የማኅበረሰብ ንቅናቄውን የማቀጣጠል ሥራዎችን ይሰራል፤</p> <p>- የትምህርትና ቅስቀሳ ህትመቶች ዞን፣ ሃዋሃ ከተማ አስተዳደርና ልዩ ወረዳ መድረሳቸውን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል፤</p>	<p>- የሥራ ሂደቱ የሱፐር ቪዥን ቡድን በማቀድም ዞኖችንና ልዩ ወረዳዎችን በመከፋፈል የንቅናቄውን አካሄድ ይከታተላል፤</p> <p>- የተቀናጀ ድጋፋዊ ክትትል ለዞኖችና ለልዩ ወረዳዎች ይሰጣል፤</p> <p>- የተቀናጀ የንቅናቄው ሱፐር ቪዥን ቼክ ሊስት ያዘጋጃል፤</p>	<p>የንቅናቄውን ሂደትና የአፈጻጸም ሪፖርት ለሚመለከታቸው ሁሉ በወቅቱ ያስተላልፋል፤</p>
ዞን/ሀዋሃ ከተማ አስተዳደር	<p>- በፋ/ኢ/ል/ መምሪያ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት ለንቅናቄው ሂደት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ወረዳ/ክፍለ ከተማ እንዲደርሱ ያደርጋል፤</p> <p>- ለንቅናቄው የሚያስፈልጉ ተጨማሪ ግብዓቶችን በመለየት በወቅቱ ያቀርባል፤</p>	<p>- የማኅበረሰብ ሬዲዮኖችን፣ ባኅሮችን፣ ቢል ቦርዶችን ፣ በራሪ ወረቀቶችን ፣ ወዘተ... በመጠቀም ለንቅናቄው ጠቃሚነት ያላቸው የትምህርትና ቅስቀሳ ሥራዎችን ያካሂዳል፤</p> <p>- የትምህርትና ቅስቀሳ ህትመቶችን ለወረዳዎች/ክፍለ-ከተሞች ያሰራጫል፤</p>	<p>- በዞኖች/ሃዋሃ ከተማ አስተዳደር ንቅናቄውን የዜ/የከተማው የስነ-ሕዝብ ም/ቤት በበላይነት የሚመራው ሲሆን የስነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት በባለቤትነት ያስተባብራል፤</p> <p>- የስራ ሂደቱ ወደ ወረዳዎች/ክፍለ ከተሞች በመውረድ በቢሮው በተዘጋጀው ቼክ ሊስት መሠረት ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋል፤</p> <p>- የስነ-ሕዝብ ባለሙያዎች ወረዳዎችን/ ክፍለ-ከተሞችን ተከፋፍለው ድጋፋዊ ክትትሉን እንዲያካሂዱ ያደርጋል፤</p>	<p>- የንቅናቄው የአፈጻጸም ሪፖርት ከክልል በሚተላለፉ ፎርማቶች መሠረት በማጠናቀር ለክልሉ ፋ/ኢ/ል/ቢሮ የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት እንዲደርሱ ያደርጋል።</p>

የእርከን ደረጃ	ግብዓቶች	ትምህርትና ቅስቀሳ	ድጋፋዊ ክትትል	ሪፖርት
<p>ልዩ ወረዳ /ወረዳ/ ከተማ አስተዳደር</p>	<p>የፋ/ኢ/ል/ጽ/ቤት የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተ/መተግ/ ዋና የሥራ ሂደት ለንቅናቄው ሂደት የሚያስፈልጉ ግብዓቶች ለሁሉም ቀበሌዎች እንዲደርሱ ያደርጋል፤</p> <ul style="list-style-type: none"> - ተጨማሪ ግብዓቶች በሚገኙበት ሁኔታ ላይ ውሳኔ ይሰጣል፤ - ተግባራዊ መሆኑን ይከታተላል። - የልዩ ወረዳው /ወረዳው/ ከተማ አስተዳደርና ካቢኔው ለንቅናቄው አስፈላጊ ድጋፍ እንዲሰጡ ያስተባብራል፤፤ 	<ul style="list-style-type: none"> - የአካባቢውን ኅብረተሰብ ለመድረስ የሚያስችሉ የብዙሃን መገናኛ ዘዴዎችን ማለትም በራሪ ወረቀቶችን፣ ማይክሮፎኖችን፣ ወዘተ... በመጠቀም ትምህርታዊ ቅስቀሳዎችን ያካሂዳል፤ 	<ul style="list-style-type: none"> - የማኅበረሰብ ንቅናቄውን የሥነ-ሕዝብ ም/ቤት በበላይነት የሚመራው ሲሆን የፋ/ኢ/ል/ጽ/ቤት የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተ/መተግ/ዋና የሥራ ሂደት ንቅናቄውን በባለቤትነት ያስተባብራል፤ - በእያንዳንዱ ቀበሌ ውስጥ የማኅበረሰብ ውይይት አስተባባሪ ኮሚቴ እንዲቀር ያደርጋል ። - በየሣምንቱ ወይም እንደአስፈላጊነቱ ከዚህ ባህሪ ጊዜ ውስጥ በቀበሌና ደረጃ በመገኘት ድጋፋዊ ክትትል ያደርጋል፤ - በእያንዳንዱ ቀበሌ ከሚኖረው ውይይት ሊያደርግ ከሚችለው ህዝብ ውስጥ ቢያንስ 80% በንቅናቄው መሳተፊን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል። - በእያንዳንዱ ቀበሌ ውስጥ የሚገኘውን ሕዝብ በማሰባሰብ ለውይይት የሚመቸውን ቀንና ቦታ እንዲመርጥ ያደርጋል፤ -ከላይ በተቀመጠው የጊዜ ሰሌዳ መሠረት መደበኛ ያልሆነ የማኅበረሰብ ንቅናቄ ውይይት በተሳካ ሁኔታ እንዲጠናቀቅ የቅርብ ክትትል ያደርጋል፤ - መደበኛ ያልሆነ የማኅበረሰብ ንቅናቄ ውይይት እንደተጠናቀቀ መደበኛ የማኅበረሰብ ውይይት በእያንዳንዱ ቀበሌ ውይይት ማድረግ ከሚችለው ቢያንስ 80% የኅብረተሰብ ክፍል የተሳተፈበት እንዲካሄድ የቅርብ ክትትል ያደርጋል። 	<ul style="list-style-type: none"> - የንቅናቄው ሂደትና አፈጻጸም ሪፖርት ለወረዳና ከተማ አስተዳደር ከዞን፣ ከልዩ ወረዳና ከክልል በሚተላለፉ የተቀናጁ ፎርማቶች መሠረት ከቀበሌዎች ከሚሰበሰቡ መረጃዎች ጋር ተዳምሮ ለዞን/ ለክልል የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተ/መተግበር ዋና የሥራ ሂደት እንዲደርስ ያደርጋል።

የእርከን ደረጃ	ግብዓቶች	ትምህርት ቅስቀሳ	ድጋፋዊ ክትትል	ሪፖርት
ቀበሌ	የቀበሌ የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ አካል ለንቅናቄው ሂደት አስፈላጊ የሆኑ ቁሳቁሶች በቀበሌው ውስጥ ተሟልተው መገኘታቸውን ይከታተላል፤ ያረጋግጣል።	- የአካባቢውን ኅብረተሰብ ለመድረስ የሚችሉ የመገናኛ ዘዴዎችን ማለትም የጎጥ መሪዎችን ወይም ጥሩንባ በመጠቀም ነዋሪዎቹን በማሰባሰብ መልእክቶችን ያስተላልፋል፤	- በቀበሌ ደረጃ የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ ንቅናቄውን በበላይነት ይመራል፤ - ለንቅናቄው ስኬታማነት አስተባባሪ ኮሚቴው በቀበሌው የሚገኙ መምህራን፣ የልማት ጣቢያ ሠራተኞችን፣ በጎ ፍቃደኞችን ፣ የሌቶችንና የወጣቶች ማኅበራት አባላቶችንና ሌሎችን ለንቅናቄው ይጠቅማሉ የሚሏቸውን ክፍሎችንና ግለሰቦችን በስፋት ማንቀሳቀስ ይጠበቅበታል፤ - የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴው የሚታዩ ክፍተቶችን ከልዩ ወረዳው፣ ከከተማው ወይም ወረዳው ፋ/አ/ል/ጽ/ቤትና ከስነ-ሕዝብ ም/ቤት ጋር እየተመካከረ እንዲሟሉ ያደርጋል።	- የቀበሌው የማኅበረሰብ ንቅናቄ አስተባባሪ ኮሚቴ በንቅናቄው ወቅት የተከናወኑ ተግባራትን ለልዩ ወረዳው/ ከተማው፣ ወይም ወረዳው ፋ/አ/ል/ጽ/ቤት የሥነ-ሕዝብ ጉዳዮች ማስተባበርና መተግበር ዋና የሥራ ሂደት በሪፖርት ማጠናቀሪያ ፎርማቶች መሠረት ሪፖርት ያደርጋል።